

Na osnovu člana 138. stav (3) Zakona o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/16 i 89/18), Vlada Kantona Sarajevo i Samostalni sindikat državnih službenika i namještenika Kantona Sarajevo kao reprezentativni sindikat za državne službenike i namještenike u organima državne službe Kantona Sarajevo, zaključuju

**KOLEKTIVNI UGOVOR
ZA DRŽAVNE SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE U
ORGANIMA DRŽAVNE SLUŽBE KANTONA
SARAJEVO**

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Ugovorene strane)

Ugovorne strane su:

- (1) Vlada Kantona Sarajevo, kao poslodavac (u daljem tekstu: Vlada),
- (2) Samostalni sindikat državnih službenika i namještenika Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Sindikat), kao predstavnik državnih službenika i namještenika u organima državne službe Kantona Sarajevo.

Član 2.

(Predmet)

Kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike u organima državne službe Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Kolektivni ugovor) uređuju se prava i obaveze državnih službenika i namještenika u organima državne službe Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: državni službenici i namještenici), koja proizilaze po osnovu rada i važećih propisa koji uređuju radne odnose, plaće i druge naknade državnih službenika i namještenika.

Član 3.

(Definicije pojmova korištenih u Kolektivnom ugovoru)

Pojmovi u smislu ovog Kolektivnog ugovora imaju sljedeće značenje:

- a) "organ državne službe" predstavljaju kantonalna ministarstva, kantonalne uprave i kantonalne upravne organizacije; stručne i druge službe organa izvršne i zakonodavne vlasti Kantona, Općinski sud u Sarajevu, Kantonalni sud u Sarajevu, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo i Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo;
- b) "poslodavac" je Vlada i organi državne službe;

- c) "rukovodilac organa državne službe" je rukovodilac organa uprave, upravne organizacije i druge kantonalne službe i institucije, sudova u Sarajevu, Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo i Pravobranilaštva Kantona Sarajevo;
- d) "radno mjesto" je pozicija utvrđena aktom o unutrašnjoj organizaciji organa državne službe na koje se postavlja državni službenik i namještenik za vršenje poslova utvrđenih za to radno mjesto;
- e) "platni razred" predstavlja razvrstavanje radnih mjesta utvrđenih aktom o unutrašnjoj organizaciji organa državne službe u određene pozicije radi određivanja iznosa osnovne plaće državnog službenika i namještenika;
- f) "koeficijent" predstavlja brojčanu vrijednost koja se iskazuje arapskim brojevima za svaku poziciju radnog mjesta koje su razvrstane u platne razrede organa državne službe i služi za utvrđivanje visine osnovne plaće;
- g) "osnovica za obračun plaće" predstavlja novčani iznos u konvertibilnim markama (u daljem tekstu: KM) koji se koristi za određivanje osnovne plaće;
- h) "osnovna plaća" je plaća državnog službenika i namještenika utvrđena množenjem osnovice za plaću i boda za obračun plaće sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda;
- i) "plaća državnog službenika namještenika" je plaća za obavljani rad i vrijeme provedeno na radu, koja se sastoji se od: osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak ukoliko je isti ostvaren i uvećane plaće iz člana 20. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo;
- h) "noćni rad" u smislu ovog kolektivnog ugovora je rad između 22,00 sata i 06,00 sati;
- i) "prekovremeni rad" je rad koji službenik ili namještenik izvrši van redovnog radnog vremena, odnosno preko 40 radnih sati u toku radne sedmice, a na osnovu rješenja rukovodioca organa državne službe;
- j) "mjesečni fond radnih sati" je broj radnih sati koji se dobije množenjem broja radnih dana u jednom mjesecu sa dnevnim radnim vremenom od osam sati;
- k) "rad u turnusima" je rad organizovan preraspodjelo radnog vremena, radi kontinuiteta izvršavanja poslova i zadataka.
- l) "kontinuitet izvršavanja poslova i zadataka" podrazumijeva poslove i zadatke koji ne mogu biti odgođeni i čije izvršavanje treba obezbijediti neprekidno (rad dežurnih službi);
- m) "pripravnost za rad" je poseban oblik rada, kada državni službenik i namještenik ne mora biti prisutan na radnom mjestu, ali mora biti dostupan radi obavljanja hitnih poslova za poslodavaca iz svoje djelatnosti.

Član 4.

(Opći principi)

- (1) U svim pitanjima iz radnog odnosa koja nisu uređena posebnim propisima ili ovim kolektivnim ugovorom, primjenjuju se odredbe važećeg općeg kolektivnog ugovora za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Ako je neko pravo iz radnog odnosa različito uređeno Zakonom o radu, drugim propisima koji definišu radno-pravne odnose u kantonalnim organima, drugim propisima ili pojedinačnim aktima, primjenjuje se za državnog službenika i namještenika najpovoljnije pravo.

- (3) Propisom Vlade i općim aktom rukovodioca organa ne mogu se utvrditi manja prava državnih službenika i namještenika od prava koja su utvrđena ovim kolektivnim ugovorom.

Član 5.

(Obaveza učešća Sindikata u izradi propisa)

- (1) Rukovodilac organa državne službe dužan je sve prednacrt, nacrt i prijedloge propisa i općih akata iz oblasti radno-pravnih odnosa dostaviti Sindikatu na razmatranje i mišljenje.
- (2) Rukovodilac organa državne službe dužan je razmotriti dato mišljenje Sindikata i prihvatiti sugestije za koje se ocijeni da su osnovane.

Član 6.

(Ravnopravnost spolova)

Odredbe ovog kolektivnog ugovora odnose se podjednako na lica muškog i ženskog spola, bez obzira na rod imenice upotrijebljen u tekstu Kolektivnog ugovora.

Član 7.

(Načela primjene Kolektivnog ugovora)

- (1) Ugovorne strane saglasne su da će se zalagati i rukovoditi:
- načelom primjene Kolektivnog ugovora u dobroj vjeri;
 - načelom promocije socijalnog partnerstva i kolektivnog pregovaranja;
 - načelom mirnog rješavanja sporova.
- (2) Polazeći od konvencije 87. i 98. Međunarodne organizacije rada, ugovorne strane su saglasne da će uvažavati općedruštvenu važnost sindikata i sindikalnog rada zbog:
- veće vjerodostojnosti socijalnog partnerstva i kolektivnog pregovaranja;
 - većeg stepena društvene stabilnosti, odgovornosti i kompetentnosti socijalnih partnera;
 - razvijanja načela uzajamnosti i odgovornosti državnih službenika i namještenika za unaprjeđenje prava iz radnog odnosa;
 - većeg uključivanja državnih službenika i namještenika u odlučivanje o uslovima svog rada i života;
 - jačanja demokratske kulture i svijesti o zajedničkoj odgovornosti za opće dobro.
- (3) Radi podsticanja i zaštite slobodnog i nesmetanog sindikalnog organizovanja i djelovanja, ugovorne strane će se zajednički zauzimati za ostvarivanja povoljnog normativnog okvira, u skladu s međunarodnim standardima i komparativnim iskustvima.

II - RADNI ODNOSI, RADNO VRIJEME ODMORI I ODSUSTVA

Član 8.

(Prijem, raspoređivanje i prestanak radnog odnosa)

- (1) Prijem, raspoređivanje i prestanak radnog odnosa državnih službenika i namještenika u organima državne službe vršit će se u skladu sa zakonom i drugim propisima koji uređuju oblast zapošljavanja državnih službenika i namještenika.
- (2) Lice koje traži zaposlenje, kao i lice koje se zaposli, ne može biti stavljeno u nepovoljniji položaj s obzirom na spol, spolno opredjeljenje, bračno stanje, porodične obaveze, starost, invalidnost, trudnoću, jezik, vjeru, političko i drugo mišljenje, nacionalnu pripadnost, socijalno porijeklo, imovno stanje, rođenje, rasu, boju kože, članstvo ili nečlanstvo u političkim strankama i sindikatima, zdravstveni status ili neko drugo lično svojstvo.

- (3) Zabranjena je diskriminacija lica koje traži zaposlenje i državnog službenika i namještenika po svim osnovama diskriminacije propisanim zakonom.

Član 9.

(Probni rad)

- (1) Kada se radi o prvom zapošljavanju u organu državne službe, državni službenik ili namještenika prolazi razdoblje probnoga rada, koje obuhvata vrijeme uvođenja u posao i vrijeme obavljanja dužnosti.
- (2) Ocjenu rada državnog službenika ili namještenika za vrijeme probnog rada, predlaže rukovodilac organizacione jedinice, odnosno ovlaštena osoba koja prati njegov rad u organu državne službe.
- (3) Ocjenjivanje probnog rada državnog službenika ili namještenika vrši rukovodilac organa državne službe.
- (4) Ukoliko je ocjena rada državnog službenika ili namještenika zadovoljavajuća, rukovodilac organa državne službe rješenjem potvrđuje postavljenje državnog službenika, odnosno raspoređivanje namještenika na radno mjesto.
- (5) Ukoliko je ocjena rada državnog službenika ili namještenika nezadovoljavajuća, rukovodilac organa državne službe donosi rješenje o prestanku radnog odnosa u skladu sa zakonom.
- (6) Državnom službeniku ili namješteniku, koji je za vrijeme probnog rada bio odsutan sa rada iz opravdanih razloga (bolest, porodiljsko odsustvo, mobilizacija i sl.), probni rad se produžava za onoliko dana/vremena koliko je bio opravdano odsutan.

Član 10.

- (Pripravnički staž i stručno osposobljavanje za samostalan rad)
- (1) Organi državne službe mogu planirati i redovno godišnje primati u radni odnos pripravnike radi obavljanja pripravničkog staža, u skladu sa zakonom i u skladu sa Vladinim programom prijema pripravnika.
- (2) Stručni kadrovi mogu se primiti na stručno osposobljavanje radi polaganja pripravničkog, odnosno stručnog ispita, bez zasnivanja radnog odnosa u skladu sa zakonom.
- (3) Ugovor o stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa zaključuje se u pisanom obliku, a stručno osposobljavanje može trajati onoliko koliko traje pripravnički staž.

Član 11.

(Troškovi polaganja stručnog ispita)

Rukovodioci organa državne službe dužni su planirati i obezbijediti namještenicima, koji se primaju u radni odnos s obavezom da u propisanom roku polože stručni ispit, troškove polaganja stručnog ispita, u skladu sa zakonom.

Član 12.

(Ostvarivanje prava iz radnog odnosa)

Prava iz radnog odnosa državni službenik i namještenik ostvaruje u organu državne službe u koji je primljen u radni odnos, u skladu sa zakonom, ovim kolektivnim ugovorom i općim aktima organa državne službe.

Član 13.

(Odmor u toku rada)

Odmor u toku radnog vremena koristi se u skladu sa zakonom, posebnim propisom Vlade i pravilnikom o radu.

Član 14.

(Dnevni i sedmični odmor)

- (1) Državni službenik i namještenik ima pravo na odmor između dva uzastopna radna dana (dnevni odmor) u trajanju od najmanje 12 sati neprekidno.

- (2) Državni službenik i namještenik ima pravo na sedmični odmor u trajanju od najmanje 24 sata neprekidno, a ako je potrebno da državni službenik i namještenik radi na dan sedmičnog odmora, mora mu se osigurati korištenje jednog dana u periodu određenom prema dogovoru rukovodioca organa i državnog službenika i namještenika, koji ne može biti duži od dvije sedmice.
- (3) Od državnog službenika i namještenika se može tražiti da radi na dan svog sedmičnog odmora samo u slučaju više sile, vanrednog povećanja obima posla, kao i u drugim slučajevima utvrđenim pravilnikom o radu.

Član 15.

(Godišnji odmor)

- (1) Dužinu i vrijeme korištenja godišnjeg odmora utvrđuje rukovodilac organa državne službe u skladu sa zakonom, ovim ugovorom i pravilnikom o radu.
- (2) Pri utvrđivanju trajanja godišnjeg odmora smatra se da je radno vrijeme raspoređeno na pet radnih dana.
- (3) U trajanje godišnjeg odmora ne računava se vrijeme privremene spriječenosti za rad, vrijeme praznika u koje se ne radi, subote i nedjelje, kao i drugo vrijeme odsustvovanja sa rada koje se radniku priznaje u staž osiguranja.

Član 16.

(Sticanje prava na godišnji odmor)

- (1) Državni službenik i namještenik koji se prvi put zaposli ili koji ima prekid rada između dva radna odnosa duži od 15 dana, stiče pravo na godišnji odmor nakon šest mjeseci neprekidnog rada.
- (2) Državni službenik i namještenik, koji u kalendarskoj godini u kojoj je zasnovao radni odnos nema navršenih šest mjeseci neprekidnog rada, ima pravo na dva dana godišnjeg odmora za svaki navršeni mjesec rada.
- (3) U slučaju prestanka radnog odnosa, poslodavac je dužan državnom službeniku i namješteniku koji nije iskoristio cijeli ili dio godišnjeg odmora isplatiti naknadu umjesto korištenja godišnjeg odmora u iznosu koji bi primio da je koristio cijeli, odnosno preostali dio godišnjeg odmora, ako godišnji odmor ili njegov dio nije iskoristio krivicom poslodavca.

Član 17.

(Kriteriji za korištenje godišnjeg odmora)

- (1) Godišnji odmor od 20 radnih dana se uvećava, s tim da ukupno trajanje godišnjeg odmora ne može biti duže od 36 radnih dana, prema slijedećim kriterijima:

a) Po osnovu radnog staža:	
1) za svake tri godine radnog staža	jedan dan.
b) Po osnovu složenosti poslova:	
1) državnim službenicima	četiri dana.
2) namještenicima koji obavljaju poslove više i VKV stručne spreme	tri dana.
3) namještenicima koji obavljaju poslove srednje i KV stručne spreme	dva dana.
4) ostalim namještenicima	jedan dan.
c) Po osnovu uvjeta rada i prirode posla:	
1) rad na poslovima sa otežanim uvjetima rada	tri dana.
2) rad u smjenama	dva dana.
3) rad na poslovima s posebnom prirodom	tri dana.
d) Po osnovu socijalnih i zdravstvenih uvjeta rada:	
1) roditelju ili staratelju sa djetetom do sedam godina	jedan dan za svako dijete.
2) samohranom roditelju ili staratelju sa djetetom do deset godina	dva dana za svako dijete.
3) samohranom roditelju, staratelju i licu kojem je dijete rješenjem nadležnog organa povjereno na čuvanje i odgoj sa hendikepiranim djetetom	dva dana za svako dijete.
4) osobi sa invaliditetom	dva dana.
e) Po osnovu rezultata rada:	

1) za uspješne rezultate rada	jedan dan.
2) za naročito uspješne rezultate rada	dva dana.
f) Po osnovu učešća u oružanim snagama:	
1) učešće u odbrambeno-oslobodilačkom/domovinskom ratu 12-18 mjeseci	jedan dan.
2) učešće u odbrambeno-oslobodilačkom/domovinskom ratu 18-30 mjeseci	dva dana.
3) učešće u odbrambeno-oslobodilačkom/domovinskom ratu više od 30 mjeseci	tri dana.

Član 18.

(Trajanje godišnjeg odmora preko 30 radnih dana)

Državni službenik i namještenik, koji najmanje 30% radnog vremena radi na poslovima na kojima se uz primjenu mjera zaštite na radu nije moguće zaštititi od štetnih uticaja ima pravo na godišnji odmor u trajanju od najmanje 30 radnih dana, a najviše do 45 radnih dana, u skladu sa važećim propisima.

Član 19.

(Rješenje o godišnjem odmoru)

- (1) Rukovodilac organa državne službe donosi plan korištenja godišnjih odmora najkasnije do kraja aprila tekuće godine, uz prethodnu konsultaciju sa radnicima ili njihovim predstavnicima u skladu sa zakonom, uzimajući u obzir potrebe posla, kao i opravdane razloge radnika.
- (2) Na osnovu plana korištenja godišnjeg odmora, rukovodilac organa državne službe donosi rješenje i uručuje ga državnom službeniku i namješteniku najkasnije 7 dana prije početka korištenja godišnjeg odmora.
- (3) Državnom službeniku i namješteniku može se omogućiti da godišnji odmor koristi u dva dijela, ako on to zahtijeva, u skladu sa zakonom.

Član 20.

(Jedan dan godišnjeg odmora)

Državni službenik i namještenik ima pravo koristiti jedan dan godišnjeg odmora u vrijeme koje sam odredi, ali je dužan o tome obavijestiti rukovodioca organa državne službe, najkasnije tri dana prije njegovog korištenja.

Član 21.

(Prekid godišnjeg odmora)

- (1) Korištenje godišnjeg odmora može se privremeno prekinuti na zahtjev rukovodioca organa državne službe u slučaju kada je to neophodno radi izvršenja neodložnih službenih poslova.
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, državni službenici i namještenici imaju pravo na nadoknadu stvarnih troškova nastalih prekidom korištenja godišnjeg odmora, čija se visina dokazuje se odgovarajućim dokazima.
- (3) Nakon prestanka okonosti koje su dovele do prekida korištenja godišnjeg odmora, državni službenik i namještenik nastavlja korištenje prekinutog godišnjeg odmora, ali može tražiti da mu se omogući da preostali dio godišnjeg odmora koristi u drugom periodu, o čemu rukovodilac organa državne službe donosi rješenje.

Član 22.

(Plaćeno odsustvo)

Državni službenik i namještenik ima pravo na odsustvo uz naknadu plaće (plaćeno odsustvo) do sedam radnih dana u kalendarskoj godini u slijedećim slučajevima: stupanja u brak, porođaja supruge, teže bolesti i smrti člana uže obitelji, odnosno domaćinstva, selidbe i u drugim sličnim slučajevima, što se određuje pravilnikom o radu.

Član 23.

(Druga plaćena odsustva)

- (1) Državni službenik i namještenik ima pravo na plaćeno odsustvo sa rada u trajanju od pet radnih dana u jednoj kalendarskoj godini za pripremanje i polaganje stručnog

ispita ili drugog ispita koji predstavlja uslov za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je državni službenik ili namještenik raspoređen kao i za potrebe sindikalnog rada.

- (2) Državni službenik i namještenik ima pravo na plaćeno odsustvo sa rada u trajanju od dva dana u jednoj kalendarskoj godini radi zadovoljavanja vjerskih odnosno tradicijskih potreba, ako zakonom nije drugačije određeno.
- (3) Državni službenik i namještenik ima pravo na dva dana plaćenog odsustva za svako dobrovoljno darivanje krvi.
- (4) Državni službenik ili namještenik, za vrijeme obrazovanja ili stručnog osposobljavanja ili usavršavanja, isključivo za potrebe poslodavca kod kojeg je zaposlen, ima pravo na plaćeno odsustvo u trajanju koliko traje obrazovanje ili stručno osposobljavanje ili usavršavanje, u skladu sa pravilnikom o radu.
- (5) Državni službenik ili namještenik koji je predsjednik ili član Sindikata ima pravo na plaćeno odsustvo za vrijeme trajanja pregovora oko zaključivanja kolektivnog ugovora, odnosno i u drugim slučajevima ukoliko se odazove na poziv za sastanak resornog ministarstva ili Vlade Kantona, ukoliko se sastanak održava u radno vrijeme.

Član 24.

(Neplaćeno odsustvo)

- (1) Državnom službeniku ili namješteniku može se odobriti neplaćeno odsustvo sa rada do 30 dana, pod uslovima i na način propisan zakonom i pravilnikom o radu, u sljedećim slučajevima:
 - a) za pripremanje i polaganje ispita,
 - b) za sudjelovanje u stručnim seminarima,
 - d) za sindikalne aktivnosti u trajanju od jedan radni dan u mjesecu,
 - e) za gradnju i popravku kuće ili stana,
 - f) za njegu člana porodice,
 - g) za sudjelovanje na kulturnim, sportskim susretima i drugim sličnim slučajevima.
- (2) Državni službenik i namještenik ima pravo na neplaćeno odsustvo sa rada u trajanju od dva dana u jednoj kalendarskoj godini radi zadovoljavanja vjerskih odnosno tradicijskih potreba, ako zakonom nije drugačije određeno.
- (3) Odsustvo iz stava (1) ovog člana za pojedine slučajeve bliže će se urediti pravilnikom o radu.
- (4) Za vrijeme korištenja neplaćenog odsustva državnim službeniku i namješteniku prava i obaveze iz radnog odnosa miruju.
- (5) Neplaćeno odsustvo u trajanju dužem od 30 dana može se odobriti u skladu sa zakonom.

Član 25.

(Stručno usavršavanje i edukacija)

- (1) Organ državne službe će, u okviru svojih mogućnosti i potreba državne službe, državnog službenika i namještenika uputiti na stručno usavršavanje, školovanje ili specijalizaciju, kao i na prisustvo organizovanim seminarima, savjetovanjima, kursovima i drugim vidovima stručnog usavršavanja i obuke potrebne za rad na radnom mjestu.
- (2) Državni službenik ili namještenik, koji se upućuje na školovanje, stručno osposobljavanje ili usavršavanje, isključivo za potrebe organa državne službe u kojem radi, ima pravo na plaćeno odsustvo u trajanju do jedne godine, a način korištenja ovog prava utvrdit će se pravilnikom o radu.

Član 26.

(Kriteriji za proglašavanje državnog službenika i namještenika prekobrojnim)

- (1) Rukovodilac organa državne službe proglašava državnog službenika i namještenika prekobrojnim u skladu sa zakonom, a prema redoslijedu koji se utvrdi Listom prioriteta za rješavanje njihovog radnopravnog statusa (u daljem tekstu: Lista).
- (2) Listu utvrđuje rukovodilac organa državne službe prije donošenja rješenja o prekobrojnosti državnog službenika ili namještenika, polazeći od sljedećih kriterija:
 - a) ukupan staž osiguranja,
 - b) ocjena rada - radni doprinos i dosadašnji rad na sistematizovanom radnom mjestu,
 - c) disciplinska i materijalna odgovornost,
 - d) učešće u odbrani Bosne i Hercegovine i član porodice šehida i poginulog borca i ratni vojni invalidi – pravo po osnovu Zakona o dopunskim pravima boraca – branitelja Bosne i Hercegovine,
 - e) socijalni status i invalidnost,
 - f) zdravstveno stanje,
 - g) status civilne žrtve rata.
- (3) Kriteriji iz stava (2) ovog člana sa brojem bodova su sastavni dio ovog kolektivnog ugovora I čine njegov sastavni dio.
- (4) Na Listu se uvrštavaju svi državni službenici ili namještenici istog stepena stručne spreme zaposleni u organu državne službe.
- (5) Rukovodilac organa državne službe dužan je, prije donošenja Liste i rješenja o prekobrojnosti, razmotriti mišljenje Sindikata i odgovor po tom mišljenju dostaviti u pismenom obliku Sindikatu.
- (6) Državnom službeniku i namješteniku, koji je proglašen prekobrojnim, a koji se ne može rasporediti na druge poslove u skladu sa zakonom, prestaje radni odnos i ima pravo na otpremninu u skladu sa zakonom i ovim kolektivnim ugovorom.

III - ZAŠTITA DOSTOJANSTVA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Član 27.

(Zaštita od diskriminacije)

Rukovodilac organa državne službe dužan je zaštititi lice koje traži zaposlenje i državnog službenika i namještenika od diskriminacije iz člana 8. Zakona o radu u odnosu na:

- a) uvjete internog premještanja i unapređenja,
- b) uvjete rada i sva prava iz radnog odnosa,
- c) obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje,
- d) napredovanje u poslu i
- e) prestanak radnog odnosa u organu državne službe.

Član 28.

(Obaveze rukovodioca organa državne službe u zaštiti dostojanstva)

- (1) Rukovodilac organa državne službe dužan je, za vrijeme obavljanja poslova, štiti dostojanstvo državnog službenika i namještenika tako da mu osigura uslove rada u kojima neće biti izložen uznemiravanju po bilo kom osnovu, od nadređenih, saradnika i osoba sa kojima redovno dolazi u kontakt u obavljanju svojih poslova.
- (2) Rukovodilac organa državne službe je dužan državnim službeniku i namješteniku osigurati zaštitu od fizičkog i nefizičkog uznemiravanja na radnom mjestu od strane jedne ili skupine osoba, kojim se on sistematski psihički zlostavlja i ponižava, s ciljem ugrožavanja njegovog ugleda, časti, dostojanstva, integriteta, degradacije radnih uvjeta ili profesionalnog statusa (mobing).

- (3) Ponašanje kojim se narušava dostojanstvo državnog službenika i namještenika smatra se i namjerno ili nehatno ponašanje koje uključuje ogovaranje, širenje glasina ili kleveta o drugome, uvrede, prijetnje, psovke, omalovažavanje, namjerno uskraćivanje informacija potrebnih za rad, odbijanje saradnje prilikom obavljanja zajedničkog posla i sl.

Član 29.

(Postupak zaštite dostojanstva-medijacija)

- (1) Postupak zaštite dostojanstva državnog službenika i namještenika pokreće se podnošenjem pisanog zahtjeva/žalbe za zaštitu rukovodiocu organa državne službe ili medijatoru državne službe, u roku od 15 dana od dana saznanja za diskriminaciju, uznemiravanje i nasilje na radu iz člana 9. Zakona o radu, odnosno članu 27. ovog kolektivnog ugovora.
- (2) Medijator državne službe koji neposredno primi pisani zahtjev/žalbu državnog službenika I namještenika za rješavanje pitanja koja se odnose na rado-pravni status, dužan je postupiti u skladu sa članom 5. Uredbe o medijatorima državne službe u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 10/17).
- (3) Rukovodilac organa državne službe dužan je, prije dostavljanja žalbe drugostepenom organu, zatražiti mišljenje medijatora, u svim slučajevima kada državni službenik odnosno namještenik podnesu žalbu na rješenje kojim se rješava pitanje koje se odnosi na njihov radno-pravni status.
- (4) Rukovodilac organa državne službe dužan je pribaviti mišljenje medijatora, na zahtjev sindikata zbog povrede prava utvrđenih pravilnikom o radu i pravilnikom o plaćama i naknadama u organima državne službe, zbog neusaglašenosti sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

Član 30.

(Mjere u postupku zaštite dostojanstva)

- (1) Ako rukovodioc organa državne službe utvrdi da je zahtjev za zaštitu odnosno žalba opravdana, dužan je preduzeti mjere radi otklanjanja neželjenih ponašanja, kao što su:
- pismeno obavijestiti medijatora radi pokušaja mirnog rješenja spora,
 - ukoliko ne dođe do mirnog rješenja spora putem postupka medijacije, rukovodilac je dužan donijeti rješenje o pokretanju disciplinskog postupka u skladu sa članom 37. stav (1) Uredbe o pravilima disciplinskog postupka za disciplinsku odgovornost državnih službenika u organima državne službe u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 52/16).

IV – SIGURNOST I ZAŠTITA ZDRAVLJA NA RADU

Član 31.

(Osiguranje uvjeta za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu)

- (1) Rukovodilac organa državne službe dužan je osigurati takve uvjete na radu kojima se u najvećoj mogućoj mjeri sprječava nastanak povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom i koji stvaraju pretpostavku za punu fizičku, psihičku i socijalnu sigurnost državnih službenika i namještenika na radu.
- (2) Rukovodilac organa državne službe je dužan organizovati poslove zaštite na radu vodeći računa o tehničko-tehnološkom procesu rada, broju radnika, broju lokacija odvojenih radnih jedinica, opasnostima i rizicima po zdravlje radnika.

Član 32.

(Obaveza osiguranja preventivnih mjera)

- (1) Rukovodilac organa državne službe je obavezan da prilikom organizovanja rada i radnog procesa osigura preventivne mjere radi zaštite života i zdravlja zaposlenih, kao i potrebna materijalna sredstva za njihovu primjenu.
- (2) Rukovodilac organa državne službe je dužan da osigura preventivne mjere prije početka rada radnika, u toku rada, kao i kod svake izmjene tehnološkog postupka, izborom radnih metoda kojima se osigurava najveća sigurnost i zaštita zdravlja na radu, zasnovana na primjeni propisa iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, radnih odnosa, tehničkih propisa i standarda, propisa iz oblasti zdravstvene zaštite i dr.
- (3) Rukovodilac organa državne službe je obavezan izvršavati obaveze utvrđene propisima o zaštiti na radu, poštujući načela prevencije, načelo odgovornosti poslodavca za sigurnost i zaštitu na radu i načelo obavezne primjene propisanih mjera, sredstava i opreme.

Član 33.

(Lica koja imaju pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu)

Pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu ima:

- državni službenik i namještenik,
- lice koje je na stručnom osposobljavanju,
- lice koje se nalazi na prekvalifikaciji, dokvalifikaciji ili stručnom usavršavanju,
- lice koje obavlja volonterski rad,
- drugo lice koje se zatekne u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, ako je o njegovom prisustvu rukovodilac organa državne službe upoznat.

Član 34.

(Obavezno utvrđivanje uvjeta rada i zahtjeva u pogledu sposobnosti)

- (1) Rukovodilac organa državne službe je dužan da za sve poslove u tehničkotehnološkom procesu rada utvrdi uvjete rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika koji će te poslove obavljati.
- (2) Radnik ne može zasnovati radni odnos ukoliko prethodno nije utvrđeno da njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uvjetima rada i zahtjevima radnog mjesta.
- (3) Zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti radnika iz stava (2) ovog člana utvrđuju se na osnovu ljekarskog uvjerenja izdatog od strane odjeljenja za medicinu rada zdravstvenu zaštitu radnika ovlaštene zdravstvene ustanove.

Član 35.

(Pravo na sigurne i zdrave uvjete rada)

- (1) Državni službenik ima pravo na sigurne i zdrave uvjete rada.
- (2) Radna okolina i sredstva za rad moraju, s obzirom na prirodu posla, biti sigurni za radnike i ne smiju ugroziti njihovo zdravlje.
- (3) Radnik ima pravo na zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi sa radom.

Član 36.

(Obaveze državnog službenika i namještenika)

Državni službenik i namještenik dužan je da sebe i druge ne izlaže opasnostima i pridržava se svih obaveza utvrđenih propisima o zaštiti na radu., pravilnikom o zaštiti na radu i uputstvima rukovodioca organa države službe.

Član 37.

(Pravilnik o zaštiti na radu)

Rukovodilac organa državne službe dužan je, u roku od tri mjeseca od donošenja federalnog provedbenog propisa o načinu i uslovima procjene rizika na radnom mjestu, donijeti akt o procjeni rizika na radnom mjestu državnog službenika i namještenika i usaglasiti pravilnik o zaštiti na radu sa propisima o zaštiti na radu.

Član 38.

(Radnik za zaštitu na radu)

Rukovodilac organa državne službe kod kojeg postoje poslovi sa povećanim rizikom određuje jednog ili više radnika koji će obavljati poslove vezane za sprječavanje rizika na radu i zaštitu zdravlja radnika, sa pravima, obavezama i odgovornostima propisanim propisima o zaštiti na radu, a nakon donošenja federalnog podzakonskog akta.

Član 39.

(Povjerenik za zaštitu na radu)

- (1) U organu državne službe državni rukovodilac organa državne službe je obavezan imenovati povjerenika za zaštitu na radu uz predhodne konsultacije sa sindikatima, na način i pod uslovima propisanim propisima o zaštiti na radu.
- (2) Povjerenik ima prava, obaveze i odgovornosti propisane propisima o zaštiti na radu.

Član 40.

(Učešće sindikata)

Sindikat učestvuje u uređivanju i unaprjeđivanju sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu u skladu sa zakonom, propisima donesenim na osnovu zakona i kolektivnim ugovorom.

Član 41.

(Obavješćavanje predstavnika radnika i sindikata)

- (1) Rukovodilac organa državne službe je dužan da najmanje dva puta godišnje izvjesti povjerenika za zaštitu na radu, vijeće zaposlenika i sindikat o rizicima po sigurnost i zdravlje, te mjerama koje je preduzeo i koje će preduzeti radi unaprjeđivanja sigurnosti i zaštite zdravlja.
- (2) Osim redovnog obavješćavanja iz stava (1) ovog člana, rukovodilac organa državne službe ima obavezu da obavještava i da se savjetuje sa predstavnicima radnika ili radnicima nakon smrtno, grupne ili teške povrede na radu, utvrđenog slučaja profesionalnog oboljenja, kao i nalaza nadležne inspekcije rada kojim je utvrđen nedostatak u primjeni mjera zaštite na radu.

Član 42.

(Savjetovanje i uključivanje radnika i njihovih predstavnika)

Rukovodilac organa državne službe dužan je da se savjetuje sa državnim službenicima i namještenicima i uključuje ih u odlučivanje, a posebno kada se radi o:

- a) raspravama i odobravanju svih mjera u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- b) svakoj mjeri koja može značajno uticati na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,
- c) imenovanju radnika koji će obavljati poslove vezane za obezbjeđenje zdravih i sigurnih uvjeta rada, prve pomoći, gašenje požara i evakuaciju radnika,
- d) angažovanju, tamo gdje je potrebno, ovlaštenih organizacija za zaštitu na radu,
- e) planiranju i organizovanju osposobljavanja radnika u oblasti zaštite na radu.

Član 43.

(Zabrana davanja finansijske naknade i prouzrokovanja finansijskih obaveza za državne službenike i namještenike)

- (1) Rukovodilac organa državne službe ne može dati finansijsku ili drugu naknadu državnim službenicima i

namještenicima u zamjenu za ispunjavanje zahtjeva standarda sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

- (2) Mjere zaštite koje provodi rukovodilac organa državne službe i koje se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu ne smiju državnim službenicima i namještenicima prouzrokovati finansijske obaveze.

Član 44.

(Postupanje u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje radnika)

- (1) Državni službenik i namještenik ima pravo da odbije da radi ako smatra da mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje i dužan je da o tome odmah obavijesti svog neposrednog rukovodioca i/ili imenovanog radnika za zaštitu na radu, nadležnog inspektora rada i predstavnika radnika.
- (2) Državni službenik i namještenik iz stava (1) ovog člana koji se udaljio sa radnog mjesta, ne smije snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu, osim u slučaju ako rukovodilac organa državne službe dokaže da se radnik neopravdano udaljio sa radnog mjesta.
- (3) Državni službenik i namještenik, koji odbije da radi iz razloga navedenih u stavu (1) ovog člana, ima pravo na naknadu plaće kao da je radio, a za vrijeme dok se ne provedu propisane mjere predviđene propisima o sigurnosti i zdravlju na radu i drugim propisima, ako za to vrijeme nije raspoređen na druge odgovarajuće poslove.

Član 45.

(Poslovi povećanim rizikom)

- (1) Poslovi sa povećanim rizikom su poslovi utvrđeni aktom o procjeni rizika na kojim i pored potpuno ili djelimično primijenjenih mjera u skladu sa ovim zakonom, postoje okolnosti koje mogu da ugroze sigurnost i zdravlje radnika.
- (2) Poslovi iz stave (1) ovog člana su:
 - a) poslovi sa povećanim rizikom od povređivanja, nastanka profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja radnika,
 - b) poslovi sa specifičnim zahtjevima koji, u cilju sigurnog i uspješnog rada zahtijevaju posebne zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika na tim radnim mjestima,
 - c) poslovi na kojima, nakon primjene svih tehnički priznatih metoda za smanjenje rizika, postoji preostali rizik za neke državne službenike i namještenike.

Član 46.

(Postupak raspoređivanja na poslove sa povećanim rizikom)

Raspoređivanje na poslove koji su pravilnikom o zaštiti na radu i ugovorom o radu utvrđeni kao poslovi sa povećanim rizikom, izvršiće se u skladu sa podzakonskim aktom federalnog ministra rada, kojim se propisuje postupak za raspoređivanje radnika na te poslove, uvjete rada i zdravstveni nadzor.

Član 47.

(Poslovi s otežanim/posebnim uslovima rada i posebnom prirodom)

- (1) Pored poslova s otežanim/posebnim uslovima rada utvrđenih posebnim zakonom, pravilnikom o radu ili posebnim pravilnikom o zaštiti na radu utvrđuju se poslovi sa otežanim/posebnim uslovima rada i rokovi za vršenje periodičnih zdravstvenih ljekarskih pregleda, u skladu sa propisima o zaštiti na radu i zaštiti zdravlja radnika.
- (2) Poslovima sa otežanim/posebnim uslovima rada smatraju se:

poslovi sa povećanim rizikom od povređivanja, nastanka profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja radnika; poslovi sa specifičnim zahtjevima, koji u cilju bezbjednog i uspješnog rada uslovljavaju posebne zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika na tim radnim mjestima;

poslovi na kojima ne postoji mogućnost primjene propisanih mjera zaštite na radu.

(3) Poslovima s posebnom prirodom smatraju se poslovi:

- a) poslovi koji podrazumijevaju cjelodnevni rad sa strankama,
- b) poslov zemljišnoknjožnih referenata,
- c) poslovi u pisarnicama sa velikim brojem predmeta,
- d) arhivarski poslovi i poslovi prijema, čuvanja i izdavanja materijalnih dokaza,
- e) poslovi u šalter salama suda, tužilaštva i sjedištu ministarstva Kantona,
- f) poslovi sudskih izvršitelja,
- g) poslovi daktilografa/sudskog, tužilačkog asistenta na ročistima na sudovima i tužilaštvima,
- h) poslovi nadzora na izgradnji objekata visokogradnje i niskogradnje na teritoriji Kantona,
- i) poslovi za čije se obavljanje izdaju posebna sigurnosna ovlaštenja i
- j) poslovi planiranja, razvoja i održavanja informacionog i komunikacionog sistema koje obavljaju državni službenici i namještenici.

(4) Rukovodioci organa državne službe dužni su pravilnikom o radu utvrditi radna mjesta s otežanim/posebnim uslovima rada/posebnom prirodom posla.

Član 48.

(Zaštita grupa posebno osjetljivih na rizike)

Rukovodilac organa državne službe dužan je organizovati radno mjesto tako da vodi računa o prisustvu grupa osjetljivih na određene rizike: trudnice, porodilje ili dojilje, maloljetnici, lica sa invaliditetom, kao i radnici sa promijenjenom radnom sposobnošću u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju, kojima je zabranjen rad na poslovima propisanim propisima o zaštiti na radu.

Član 49.

(Posebna zaštita žena i roditeljstva)

- (1) Državni službenik i namještenik - žena - majka, odnosno državni službenik i namještenik - otac djeteta, ima pravo na posebnu zaštitu u skladu sa Zakonom o radu, ako to pitanje nije povoljnije regulisano posebnim zakonom i ako to pravo ne koristi drugi bračni drug.
- (2) Prava iz stava (1) ovog člana može koristiti jedan od usvojlaca djeteta, staratelj ili lice kojem je na osnovu rješenja nadležnog organa dijete povjereno na čuvanje i odgoj.

Član 50.

(Pravo na kolektivno osiguranje od posljedica nesretnog slučaja i posebno osiguranje radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom)

- (1) Rukovodilac organa državne službe dužan je ugovoriti kolektivno osiguranje državnih službenika i namještenika za slučajeve povrede na radu i od posljedica nesretnog slučaja sa uključenim rizikom od prirodne smrti za vrijeme trajanja radnog odnosa u organima državne službe, u skladu sa zakonom.
- (2) Rukovodilac organa državne službe posebno osigurava od rizika nesreće i povrede na radu državne službenike i namještenike koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom, utvrđene internim aktom o zaštiti na radu, radi obezbjeđenja naknade štete, u skladu sa zakonom.

(3) Visina osiguranja po ovoj osnovi određuje se prema polici osiguranja od posljedica nesretnog slučaja odnosno polici osiguranja od prirodne smrti.

(4) Ugovor o osiguranju sa odgovarajućom osiguravajućom kućom zaključuje rukovodilac organa državne službe za sve državne službenike i namještenike zaposlene u tom organu državne službe.

V - PLAĆE I NAKNADE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Član 51.

(Prava na novčana primanja)

Državni službenici i namještenici ostvaruju pravo na plaće, naknade i druga materijalna primanja na radu i po osnovu rada u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima i kolektivnim ugovorom.

Član 52.

(Budžetsko osiguranje sredstava za plaće, naknade i druga materijalna primanja)

Finansijska sredstva za plaće, naknade i druga materijalna primanja državnih službenika i namještenika u organima državne službe planiraju se i osiguravaju u Budžetu Kantona Sarajevo.

Član 53.

(Načelo za utvrđivanje plaće)

Pri određivanju iznosa plaće i naknada za državne službenike i namještenike poštivat će se načelo – ista plaća za isto radno mjesto.

Član 54.

(Osnovna plaća)

- (1) Osnovna plaća utvrđuje se u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo.
- (2) Dogovorena osnovica za obračun plaća ne može biti manja u odnosu na druge budžetske korisnike budžeta Kantona Sarajevo.
- (3) Osnovica za obračun plaće, u pravilu, dogovara se prije usvajanje nacrtu budžeta na Vladi.
- (4) Ukoliko se ne postigne dogovor oko utvrđivanja osnovice za obračun plaće za naredni period, na snazi ostaje dogovorena utvrđena osnovica iz prethodnog perioda. Ovakvo utvrđena osnovica primjenjuje se za naredni period ili do postizanja novog sporazuma.

Član 55.

(Najniža plaća)

- (1) Osnovna plaća ne može biti manja od 70% od prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.
- (2) Ukoliko osnovna plaća propisana Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo bude manja od 70% od prosječne plaće, državnim službeniku i namješteniku će se isplatiti plaća u navedenom postotku.
- (3) Usklađivanje najniže plaće vrši se u skladu sa zakonom.

Član 56.

(Vrijeme utvrđivanja osnovice za obračun plaće)

- (1) Osnovica iz člana 54. ovog kolektivnog ugovora utvrđuje se u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo za svaku budžetsku godinu ili odlukom o privremenom finansiranju i primjenjuje se od 01.01. za svaku narednu godinu.
- (2) Ukoliko se Vlada i Sindikat ne dogovore o osnovici, ranije dogovorena osnovica ostaje na snazi do dogovora Vlade i Sindikata, a najduže 90 dana.

Član 57.

(Plaća državnog službenika i namještenika)

- (1) Plaća državnih službenika i namještenika utvrđuje se Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo.
- (2) Ukoliko državni službenik i namještenik radi sa nepunim radnim vremenom, u skladu sa posebnim zakonom ili drugim propisom, odredit će se plaća srazmjerno vremenu provedenom na radu.
- (3) Rukovodilac organa državne službe će, na prijedlog neposrednog rukovodioca, donijeti rješenje kojim se osnovna plaća državnog službenika i namještenika uvećava za procenat do 20%, za period u kome, pored poslova svog radnog mjesta, privremeno obavlja i poslove drugog radnog mjesta pod uslovom da ima najmanje stručnu spremu radnog mjesta čije poslove obavlja.
- (4) Rukovodilac organa iz stava (3) ovog člana je obavezan za svaki mjesec pojedinačno donijeti posebno rješenje državnom službeniku i namješteniku o privremenom obavljanju poslova drugog radnog mjesta.
- (5) Ukoliko više državnih službenika i namještenika privremeno obavljaju poslove iz stava (3) ovog člana, ukupno uvećanje osnovne plaća državnih službenika i namještenika ne može biti veće od 20%.

Član 58.

(Dio plaće za prekovremeni rad, rad noćnu, za rad na dan sedmičnog odmora, za rad u dane praznika koji su po zakonu državni praznici)

- (1) Državni službenik i namještenik ima pravo na uvećanje osnovne plaće za poslove i radne zadatke koje obavlja po pismenom nalogu rukovodioca organa državne službe:
 - a) za prekovremeni rad 50%,
 - b) za rad noću 35%,
 - c) za rad u dane sedmičnog odmora 30%,
 - d) za rad u dane praznika koji su po zakonu državni praznici 50%.
- (2) Uvećanja iz stava (1) ovog člana se međusobno ne isključuju.
- (3) Uvećanje plaće iz stava (1) ovog člana obračunava se od osnovne plaće bez dijela plaće po osnovu penzijskog staža (staža osiguranja) i čini sastavni dio plaće.
- (4) Državni službenik čiji je rad rasporedom rada organizovan u turnusima - smjenama nema pravo na naknadu za rad u dane sedmičnog odmora (subota i nedelja), već za rad u dane svog sedmičnog odmora.

Član 59.

(Dio plaće po osnovu poslova sa povećanim rizikom)

- (1) Po osnovu poslova sa povećanim rizikom osnovna plaća uvećava se za:
 - a) inspektora, glavnog inspektora i direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove od 20% do 30%, od osnovne plaće;
 - b) Zbog posebnih uslova rada, težine i prirode posla i odgovornosti za obavljanje poslova u profesionalnoj vatrogasnoj jedinici Uprave civilne zaštite Kantona Sarajevo na kojima se staž osiguranja računa u uvećanom trajanju 30% od osnovne plaće;
 - c) za ostale poslove koji se vrše pod posebnim uslovima rada određenim posebnim zakonom dodatak na plaću se određuje u skladu s tim zakonom, a za poslove koji se utvrde pravilnikom, od 5% do 10% od osnovne plaće državnog službenika i namještenika.

- d) zbog posebne prirode poslova iz člana 47. stav (3) ovog kolektivnog ugovora od 5% do 20% od osnovne plaće državnog službenika i namještenika, i to:
 1. poslove koji podrazumjevaju cjelodnevni rad sa strankama 10%,
 2. poslove zemljišnoknjižnih referenta 20%,
 3. poslove u pisarnicama sa velikim brojem predmeta 10%,
 4. arhivarski poslovi i poslovi prijema, čuvanja i izdavanja materijalnih dokaza 10%,
 5. poslove u šalter salama suda, tužilaštva i sjedištu ministarstava Kantona 10%,
 6. poslovi sudskih izvršitelja 20%,
 7. poslove daktilografa/sudskog, tužilačkog asistenta u ročištima na sudovima I tužilaštvima 5%,
 8. poslove nadzora na izgradnji objekata visokogradnje i niskogradnje na teritoriji Kantona, 20%,
 9. poslove za čije obavljanje izdaju posebna sigurnosna ovlaštenja 5%,
 10. poslove planiranja, razvoja i održavanja informacionih i komunikacionih tehnologija u javnoj upravi koje obavljaju državni službenici i namještenici 20%.

- (2) Uvećanje plaće iz stava (1) ovog člana obračunava se na osnovnu plaću bez dijela plaće po osnovu radnog staža i čini sastavni dio plaće.
- (3) Uvećanje osnovne plaće po osnovu posebnih uslova rada i prirode posla iz stava (1) ovog člana utvrđuje se u pravilniku o plaćama i naknadama organa državne službe, u skladu sa kriterijima utvrđenim kolektivnim ugovorom, zakonom i drugim propisima.
- (4) Uvećanja plaće po osnovu poslova sa povećanim rizikom i uvećanja plaće iz člana 58. ovog ugovora se međusobno ne isključuju.

Član 60.

(Uvećanje plaće po osnovu minulog rada)

Osnovna plaća se povećava za 0,6% (minuli rad) za svaku započetu godinu staža osiguranja, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%.

Član 61.

(Povećanje troškova života)

U slučaju povećanja indeksa potrošačkih cijena mjerenih od strane Federalnog zavoda za statistiku, većih od 5% osnovica za utvrđivanje plaća može se utvrđivati i mjesečno.

Član 62.

(Obračun i isplata plaće)

- (1) Plaća se obračunava za jedan mjesec unatrag, a isplaćuje za prethodni mjesec u skladu sa Zakonom o radu i u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo i od jedne do druge isplate plaće ne može proći više od 30 dana.
- (2) Plaća iz stava (1) ovog člana utvrđuje se rješenjem koje donosi rukovodilac organa državne službe, a sadrži: lične podatke državnog službenika i namještenika, radno mjesto na koje je postavljen, platni razred i sve elemente koji su uzeti u obzir za utvrđivanje visine plaće.
- (3) Podaci o plaćama državnih službenika i namještenika su javni, osim pojedinačnih isplata plaće koje nisu javne.
- (4) Sve izmjene u visini plaće vrše se rješenjem kojeg donosi rukovodilac organa državne službe.
- (5) Prilikom isplate plaće poslodavac je dužan radniku uručiti pisani obračun plaće.

- (6) Rukovodioc organa koji ne isplati plaću u roku iz stava 1. ovog člana ili je ne isplati u cijelosti dužan je do kraja mjeseca u kojem je dospjela isplata plaće, radniku uručiti obračun plaće koju je bio dužan isplatiti, koji je izvršna isprava.

Član 63.

(Plaća pripravnika)

- (1) Plaća pripravnika visoke, više i srednje stručne spreme u organu državne službe utvrđuje se u iznosu, i to:
- za visoku školsku spremu u iznosu 80% od osnovne plaće utvrđene za radno mjesto stručnog saradnika;
 - za višu školsku spremu u iznosu 80% od osnovne plaće utvrđene za radno mjesto samostalnog referenta;
 - za srednju stručnu spremu u iznosu 80% od osnovne plaće utvrđene za radno mjesto referenta.
- (2) Osnovna plaća iz stava (1) ovog člana predstavlja iznos plaće bez dijela plaće po osnovu penzijskog staža.

Član 64.

(Visina naknade za lica na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa)

- (1) Lica na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa visoke, više i srednje stručne spreme u organu državne službe imaju pravo na naknadu, i to:
- za visoku školsku spremu u iznosu 35% od osnovne plaće stručnog saradnika;
 - za višu školsku spremu u iznosu 35% od osnovne plaće samostalnog referenta;
 - za srednju stručnu spremu u iznosu 35% od osnovne plaće referenta.
- (2) Visina naknade iz stava (1) ovog člana određuje se od osnovne plaće odgovarajuće školske spreme.

Član 65.

(Naknada za ishranu tokom rada)

- (1) Državni službenik i namještenik ima pravo na novčanu naknadu za ishranu u toku rada (topli obrok), u visini 1% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine po zadnjem objavljenom statističkom podatku.
- (2) Naknada za vrijeme provedeno na radu iz stava (1) ovog člana neće se obračunavati za vrijeme odsutnosti s posla po osnovu službenog puta, bolovanja, porodijskog odsustva, godišnjeg odmora, plaćenog ili neplaćenog dopusta i drugog odsustva s posla po odobrenju rukovodioca organa državne službe.

Član 66.

(Regres za godišnji odmor)

- (1) Državni službenik i namještenik ima pravo na naknadu na ime regresa za korištenje godišnjeg odmora u visini 50% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine po zadnjem objavljenom statističkom podatku.
- (2) Pravo na regres iz stava (1) ovog člana ima svaki državni službenik i namještenik, koji u toku tekuće kalendarske godine ima pravo na godišnji odmor.
- (3) Državni službenik i namještenik koji nije stekao pravo na puni godišnji odmor, za dane godišnjeg odmora po osnovu navršenog mjeseca rada ima pravo na regres srazmjern broju dana godišnjeg odmora koje koristi u odnosu na 20 dana punog godišnjeg odmora.

Član 67.

(Naknada za bolovanje)

- (1) Državni službenik i namještenik ima pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad

(bolovanje) do 42 kalendarska dana u visini njegove neto plaće iz prethodnog mjeseca.

- (2) Naknada plaće za bolovanje preko 42 dana iz stava (1) ovog člana ostvaruje se prema propisu Federacije Bosne i Hercegovine kojim se utvrđuje naknada za ovo bolovanje, s tim da razliku do pune plate isplaćuje organ državne službe.

Član 68.

(Naknada za godišnji odmor)

Državni službenik i namještenik za vrijeme godišnjeg odmora, u dužini do 36 radnih dana, ima pravo naknadu plaće u visini svoje neto plaće iz prethodnog mjeseca, u skladu s kolektivnim ugovorom i pravilnikom.

Član 69.

(Naknada za porodijski dopust)

Državni službenik i namještenik, za vrijeme porodijskog dopusta, ima pravo na naknadu plaće prema propisima Kantona kojim se uređuje ova oblast, prema mjestu uplate doprinosa, s tim da razliku do visine pune plaće uplaćuje organ državne službe u kojem se taj državni službenik ili namještenik nalazi u radnom odnosu.

Član 70.

(Naknada za službeno putovanje)

Državni službenik i namještenik imaju pravo na naknadu za troškove službenog putovanja na području Bosne i Hercegovine, kao i za putovanja u inostranstvo, na koje se upućuju na izvršenje službenog zadatka, u skladu sa uredbom Vlade.

Član 71.

(Naknada za prijevoz na posao i s posla)

- (1) Državnom službeniku i namješteniku kome nije organizovan službeni prijevoz na posao i s posla, a čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje dva (2) km, pripada naknada za troškove prijevoza u visini mjesečne karte gradskog, prigradskog i međugradskog saobraćaja.
- (2) U međugradski saobraćaj spadaju mjesta koja su udaljena od mjesta rada do 70 km.

Član 72.

(Naknada za slučaj povrede na radu, teške bolesti i invalidnosti)

- (1) U slučaju povrede na radu, teške bolesti ili invalidnosti državnog službenika ili namještenika ili člana njegove uže porodice iz člana 55. stav (2) ovog Kolektivnog ugovora isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u visini od tri prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine, prema zadnjem objavljenom statističkom podatku.
- (2) Naknada iz stava (1) ovog člana isplaćuje se samo jednom po osnovu iste povrede, iste teške bolesti ili istog invaliditeta

Član 73.

(Naknada za slučaj smrti)

- (1) U slučaju smrti državnog službenika, odnosno namještenika njegovoj porodici se isplaćuju troškovi sahrane u visini od četiri prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine prema zadnjem objavljenom statističkom podatku.
- (2) Članom uže porodice državnog službenika ili namještenika, u smislu stava (1) ovog člana smatraju se:
- bračni i vanbračni drug ako žive u zajedničkom domaćinstvu;
 - dijete (bračno, vanbračno, usvojeno, pastorče i dijete bez roditelja uzeto na izdržavanje do 18 godina odnosno do 26 godina starosti, ako se nalaze na

- redovnom školovanju i nisu u radnom odnosu, a djeca nesposobna za rad bez obzira na starosnu dob);
- c) roditelji (otac, majka, očuh, mačeha i usvojitelji);
 - d) braća i sestre bez roditelja do 18 odnosno do 26 godina starosti ako se nalaze na redovnom školovanju i nemaju drugih prihoda već ih korisnik naknade stvarno izdržava ili je obaveza njihovog izdržavanja zakonom utvrđena, a ako su nesposobni za rad, pod uvjetom da s njima žive u zajedničkom domaćinstvu, bez obzira na starosnu dob;
 - e) unučad ako nemaju roditelja i žive u zajedničkom domaćinstvu s državnim službenikom ili namještenikom.
- (3) Naknada iz stava (1) ovog člana isplaćuje se i u slučaju smrti člana uže porodice državnog službenika ili namještenika iz stava (2) ovog člana.
- (4) Ukoliko u organu državne službe istog nivoa vlasti rade dva ili više članova uže porodice porodice, troškovi sahrane iz stava (1) ovog člana se isplaćuju samo jednom zaposlenom članu uže porodice.

Član 74.

(Pripravnost za rad)

- (1) Radnim vremenom ne smatra se vrijeme u kojem je državni službenik i namještenik pripravan odazvati se pozivu poslodavca za obavljanje poslova, ako se ukaže takva potreba.
- (2) Naknada za pripravnost za rad određuje se u paušalnom iznosu u visini od 2 KM za jedan sat provedeno u pripravnosti za rad, a dužina trajanja pripravnosti određuje se pravilnikom o radu i odlukom rukovodioca organa državne službe.
- (3) Vrijeme pripravnosti za rad i visina naknade za vrijeme pripravnosti uređuje se pravilnikom o radu i pravilnikom o plaćama i naknadama.

Član 75.

(Naknada za slučaj prekobrojnosti državnog službenika i namještenika)

- (1) U slučaju prestanka radnog odnosa državnog službenika i namještenika zbog prekobrojnosti, taj državni službenik odnosno namještenik ima pravo na naknadu u iznosu i to:
- a) za radni staž do 10 godina naknada iznosi tri neto plaće državnog službenika odnosno namještenika,
 - b) za radni staž od 11 do 30 godina naknada iznosi šest neto plaća državnog službenika odnosno namještenika,
 - c) za radni staž preko 30 godina naknada iznosi deset neto plaća državnog službenika odnosno namještenika.
- (2) Pod neto plaćom iz stava (1) ovog člana, podrazumijeva se plaća koju je radnik ostvario u posljednjem mjesecu prije proglašenja prekobrojnim.
- (3) Naknada se isplaćuje posljednjeg dana rada u organu državne službe.

Član 76.

(Otpremnina prilikom odlaska u penziju)

- (1) Državni službenik i namještenik ima pravo na otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini svojih pet ostvarenih prosječnih neto plaća isplaćenih u prethodnih pet mjeseci, bez obzira da li odlazi u starosnu, invalidsku ili prijevremenu penziju, u skladu sa zakonom.
- (2) Otpremnina se isplaćuje uz isplatu zadnje pripadajuće plaće.

Član 77.

(Naknada plaće za vrijeme rada sa polovinom punog radnog vremena uposlenika – roditelja djece čiji invaliditet u utvrđenom procentu od 100% i 90%)

- (1) Jednom od roditelja djece čiji invaliditet u utvrđenom procentu od 100% i 90% ima pravo da radi polovinu punog radnog vremena, u slučaju da se radi o samohranom roditelju ili da su oba roditelja zaposlena, pod uvjetom da dijete nije smješteno u ustanovu socijalno – zdravstvenog zbrinjavanja, na osnovu nalaza nadležne zdravstvene ustanove, pripada pravo na naknadu pune plaće.
- (2) Roditelju, koji koristi pravo iz stava (1) ovog člana, pripada pravo na naknadu pune plaće, dok ovo pravo na naknadu ne bude regulisano posebnim zakonom.

Član 78.

(Naknada plaće za vrijeme rada sa polovinom punog radnog vremena žene koja je ima blizance, treće i svako slijedeće dijete)

- (1) Nakon isteka porođajnog odsustva, ženi, koja ima blizance, treće i svako slijedeće dijete, i koja ima pravo da radi polovinu punog radnog vremena do navršene dvije godine života djeteta, pripada pravo na punu plaću.
- (2) Pravo iz stava (1) ovog člana može koristiti i radnik - otac djeteta, ako žena za to vrijeme radi u punom radnom vremenu.
- (3) Ukoliko lice koje ostvaruje pravo iz ovog člana ostvaruje i dio naknade po istom osnovu, a iz drugih izvora, poslodavac će isplaćivati razliku naknade do visine punog iznosa plaće.

Član 79.

(Naknada za rad u komisijama)

- (1) Članovi komisija koje se formiraju na osnovu rješenja Vlade odnosno rukovodioca organa državne službe, imaju pravo na maksimalnu mjesečnu naknadu za rad u komisijama do visine jedne i pol (1,5) osnovice iz člana 5. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo.
- (2) Odlukom Vlade reguliše se način i uslovi obrazovanja komisija i način ostvarivanja naknade, a tačan iznos odnosno visinu naknade za rad svojim aktom utvrđuje Vlada, odnosno rukovodilac organa državne službe, za svaku pojedinačnu komisiju.
- (3) Naknade za rad u komisijama iz stava (1) ovog člana, a koje se finansiraju od uplata fizičkih ili pravnih lica, ne ulaze u ograničenje iz stava (1) ovog člana.

VI - ZAŠTITA PRAVA

Član 80.

(Donošenje rješenja i drugih akata)

Rješenja i drugi pojedinačni akti koji se odnose na ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti državnih službenika i namještenika obavezno se dostavljaju, u pismenom obliku s obrazloženjem i poukom o pravnom lijeku, državnom službeniku i namješteniku službeniku na koga se odnose, u rokovima određenim zakonom.

Član 81.

(Prednost pri zapošljavanju)

Državni službenik i namještenik, za čijim je radom prestala potreba u organu državne službe, ima u roku do godine dana od dana prestanka radnog odnosa, prvenstvo u ponovnom prijemu u radni odnos, ako se u tom vremenu ukaže potreba za obavljanje poslova čiji je obim bio smanjen ili su bili ukinuti, u skladu sa stručnom spremom koja se traži.

Član 82.

(Nemogućnost prestanka radnog odnosa)

Državnom službeniku i namješteniku ne može prestati radni odnos bez njegove krivice, ukoliko mu nedostaje najviše pet godina do ostvarenja uslova za penzionisanje.

Član 83.

(Promijenjena radna sposobnost)

- (1) U slučaju promijenjene radne sposobnosti zbog profesionalne bolesti, povrede na radu i invaliditeta državnog službenika ili namještenika, osigurava se lakši posao bez smanjenja plaće koju je ostvarivao prije nastupanja navedenih okolnosti.
- (2) Državnom službeniku ili namješteniku, koji radi skraćeno vrijeme zbog razloga navedenih u stavu (1) ovog člana, isplaćuje se puna plaća koju bi ostvario za puno radno vrijeme na radnom mjestu na koje je raspoređen.

Član 84.

(Informisanje Sindikata)

Poslodavac, na zahtjev Sindikata, informiše Sindikat o pitanjima koja utiču na njihove interese iz radnog odnosa, a odnose se naročito na:

- a) kretanje i promjene u plaćama;
- b) zaštitu na radu i mjere za poboljšanje uvjeta rada;
- c) druga pitanja važna za prava i interese zaposlenika iz radnog odnosa.

Član 85.

(Konsultacije sa Sindikatom)

- (1) Rukovodilac organa državne službe dužan je sve prednacrtje i nacrtje propisa i općih akata iz oblasti radno-pravnih odnosa dostaviti Sindikatu na razmatranje i mišljenje.
- (2) Rukovodilac organa državne službe dužan je razmotriti dato mišljenje Sindikata i prihvatiti sugestije za koje se ocijeni da su osnovane.

Član 86.

(Saglasnost Sindikata)

Poslodavac može, samo uz prethodnu saglasnost Sindikata, donijeti rješenje o prestanku radnog odnosa državnom službeniku ili namješteniku kod kojeg postoji promijenjena radna sposobnost ili neposredna opasnost od nastanka invalidnosti i otkazu zaposleniku muškarcu starijem od 55 godina i ženi starijoj od 50 godina.

VII - USLOVI ZA RAD SINDIKATA I ZAŠTITA SINDIKALNOG POVJERENIKA

Član 87.

(Obaveze poslodavca i Sindikata)

- (1) Poslodavac, svojim djelovanjem i aktivnostima, ne može ograničavati niti onemogućavati sindikalni rad, sindikalno organiziranje i pravo radnika da se učlani u Sindikat.
- (2) Sindikat djeluje u skladu sa Statutom Sindikata, koji mora biti usklađen sa zakonom.
- (3) Sindikat se obavezuje da će djelovati u skladu s ustavom, zakonom, ovim kolektivnim ugovorom i drugim propisima.
- (4) Sindikat je dužan da u roku od 15 dana obavijesti poslodavca o izboru ili imenovanju sindikalnog Povjerenika i drugog nosioca sindikalne funkcije iz člana 88. ovog kolektivnog ugovora.
- (5) Sporazumom između poslodavca i povjerenika mogu se bliže urediti uvjeti vezani za efikasnije rješavanje postojećih problema.

Član 88.

(Nosilac sindikalne funkcije)

Nosiocem sindikalne funkcije u smislu ovog kolektivnog ugovora smatraju se:

- a) predsjednik Skupštine i predsjednik Upravnog odbora Sindikata (predsjednik Sindikata),
- b) zamjenik predsjednika Skupštine, zamjenik predsjednika Upravnog odbora i članovi Upravnog odbora Sindikata,
- c) predsjednik i članovi Nadzornog odbora Sindikata,
- d) sekretar u Sindikatu i
- e) sindikalni povjerenik u organu državne službe.

Član 89.

(Omogućavanje sindikalnog rada)

- (1) Poslodavac će omogućiti plaćeno odsustvo sa rada nosiocu sindikalne funkcije, radi obavljanja sindikalnih aktivnosti i prisustva sindikalnim kongresima, konferencijama, seminarima, sastancima, sindikalnim školama, sportskim i kulturnim manifestacijama i drugim oblicima osposobljavanja u zemlji i inozemstvu.
- (2) Odsustvo predstavnika Sindikata iz stava (1) ovog člana odobrit će se na osnovu zvaničnog pismenog poziva organa Sindikata ili drugog odgovarajućeg akta.

Član 90.

(Zaštita prava nosilaca sindikalne funkcije)

- (1) Nosilac sindikalne funkcije, zbog obavljanja sindikalne aktivnosti, ne može biti pozvan na odgovornost niti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na druge zaposlenike.
- (2) Za vrijeme obavljanja sindikalne funkcije i aktivnosti organu državne službe sindikalnom povjereniku i drugom nosiocu sindikalne funkcije, zbog obavljanja sindikalne aktivnosti ne može se, bez saglasnosti Sindikata:
 - a) otkazati radni odnos, odnosno donijeti rješenje o prekobrojnosti i
 - b) izvršiti premještanje na druge poslove bez njegove saglasnosti.

Član 91.

(Povreda nosioca sindikalne funkcije)

Povreda nosioca sindikalne funkcije prilikom obavljanja sindikalne dužnosti, te službenog puta u vezi s tom dužnosti, smatra se povredom na radu.

Član 92.

(Prava nosioca sindikalne funkcije)

Na zahtjev predstavnika sindikata ovlaštenog za zastupanje Sindikata, poslodavac je dužan osloboditi nosioca sindikalne funkcije obavljanja poslova i zadataka radnog mjesta na koje je raspoređen, i to u vremenskom trajanju:

- a) do 30 (trideset) radnih sati tokom jednog mjeseca - predsjednika Upravnog odbora (predsjednika sindikata),
- b) do 20 (dvadeset) radnih sati tokom jednog mjeseca - predsjednika Skupštine i zamjenika predsjednika Skupštine, zamjenika predsjednika Upravnog odbora, članove Upravnog odbora, predsjednika i članove Nadzornog odbora, sekretara,
- c) do 10 (deset) radnih sati tokom jednog mjeseca - sindikalnog povjerenika u sindikalnoj organizaciji koja broji preko 100 članova,
- d) do 5 (pet) radnih sati tokom jednog mjeseca - sindikalnog povjerenika u sindikalnoj organizaciji koja broji do 100 članova.

Član 93.

(Obaveze prema nosiocu sindikalne funkcije)

- (1) Poslodavac je dužan primiti i saslušati nosioca sindikalne funkcije, kada on to zatraži ili po dogovoru, ali najkasnije u roku od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva za prijem.

- (2) Poslodavac je dužan u pisanom obliku odgovoriti na svaki dopis nosioca sindikalne funkcije, najkasnije u roku od sedam dana od prijema dopisa.
- (3) Poslodavac je obavezan nosiocu sindikalne funkcije omogućiti pristup radnim mjestima uposlenika, radi sagledavanja uslova rada i omogućiti mu uvid u podatke i dokumente koji se odnose na prava zaštite na radu uposlenika, vodeći računa da se ne remeti odvijanje redovnog procesa rada.

Član 94.

(Neometan rad i uslovi za rad Sindikata)

- (1) Nosilac sindikalne funkcije ne smije biti spriječen ili ometan u obavljanju svoje dužnosti ako djeluje u skladu sa zakonom, odlukama sindikata i ovim kolektivnim ugovorom.
- (2) Poslodavac je dužan da za rad Sindikata osigura bez naknade, sljedeće uslove:
- prostoriju za rad sindikata, u pravilu odvojenu od mjesta rada i odgovarajući prostor za održavanje sindikalnih sastanaka,
 - prostor i opremu za rad i održavanje sastanaka Sindikata (fax, telefon, internet, kopir aparat, papir i drugo);
 - nesmetanu distribuciju novina, letaka, brošura, peticija i drugog informativnog materijala Sindikata, kao o oglašavanje sindikalnih aktivnosti na oglasnim pločama i drugim mjestima;
 - obračun sindikalne članarine i drugih obustava preko platne liste prilikom obračuna plaća i doznačavanje članarine na račun Sindikata, a na osnovu pisane izjave člana Sindikata.
- (3) Poslodavac je dužan nosiocu sindikalne funkcije učiniti dostupnim informacije koje se odnose na pitanja radno-pravnog statusa državnih službenika i namještenika.
- (4) Članovi Sindikata u sindikalnim organizacijama imaju pravo održati sindikalni sastanak jednom u mjesecu ili po ukazanoj potrebi, tokom radnog dana u radno vrijeme, vodeći računa da se sastanci organizuju u vrijeme i na način koji ne remeti redovan proces rada.

Član 95.

(Učešće Sindikata u unapređenju uslova rada)

U organu državne službe nosilac sindikalne funkcije ima pravo i obavezu:

- sudjelovati u planiranju mjera za unapređenje uslova rada i tražiti da se iste poštuju i provode,
- biti informisan o promjenama bitnim za sigurnost i zdravlje državnih službenika i namještenika,
- osposobljavati se i obrazovati za izvršavanje poslova u vezi sa zaštitom na radu,
- pozvati inspektora za zaštitu na radu kada za to postoje razlozi,
- staviti primjedbe na nalaze i mišljenje inspekcije.

VIII - RJEŠAVANJE KOLEKTIVNIH RADNIH SPOROVA

Član 96.

(Mirovno vijeće)

- (1) Kolektivne radne sporove, koji se ne budu mogli riješiti pregovaranjem potpisnika ovog kolektivnog ugovora, rješava mirovno vijeće u postupku mirenja, u skladu sa Zakonom o radu.
- (2) Potpisnici ovog kolektivnog ugovora (u daljem tekstu: strane u sporu), prijedlog mirovnog vijeća mogu prihvatiti ili odbiti, o čemu su dužne da u roku od tri dana pismeno obavijeste Ministarstvo za rad socijalnu politiku, raseljena

lica i izbjeglice Kantona Sarajevo i Vladu Kantona Sarajevo.

- (3) Ako strane u sporu prihvate prijedlog mirovnog vijeća, tada prijedlog ima pravnu snagu i djelovanje kao i ostali elementi ovog kolektivnog ugovora.
- (4) Strane u sporu moraju u roku od 24 sata dati prijedlog svog člana mirovnog vijeća i odmah se dogovoriti o izboru trećeg člana.
- (5) Ako se strane u sporu drugačije ne dogovore, mirovno vijeće treba svoj prijedlog donijeti najkasnije u roku od tri dana od dana imenovanja svih članova.
- (6) Treći član mirovnog vijeća imenuje se sa liste članova mirovnog vijeća koju donosi nadležno ministarstvo u Kantonu Sarajevo za oblast rada.

Član 97.

(Arbitraža)

- (1) Strane u sporu mogu se sporazumjeti da rješavanje kolektivnog radnog spora povjere arbitraži na način kako je to regulisano Zakonom o radu i ovim kolektivnim ugovorom.
- (2) Arbitražu u smislu stava 1. ovog člana provodi Arbitražno vijeće koje ima neparan broj članova, od kojih strane u sporu biraju isti broj arbitara, a jednog arbitra biraju sporazumno iz reda istaknutih, naučnih i stručnih ličnosti iz oblasti koja je predmet spora.
- (3) Svaki arbitar mora imati zamjenika.
- (4) Arbitražno vijeće prostom većinom bira predsjednika vijeća i njegovog zamjenika.
- (5) Rad arbitražnog vijeća je javan.
- (6) Arbitražno vijeće donosi Poslovnik o radu.

Član 98.

(Uslovi za rad Arbitražnog vijeća)

- (1) Troškovi postupka arbitraže (naknade za rad članova Arbitražnog vijeća), u visini koju zajednički dogovore strane u sporu i Arbitražno vijeće, isplaćuju se solidarno iz sredstava Sindikata i sredstava budžeta za članove i administrativno - tehničko osoblje, koji su aktivno učestvovali u radu ovog Arbitražnog vijeća.
- (2) Obavljanje administrativno-tehničkih poslova za Arbitražno vijeće obezbijedit će nadležno ministarstva rada.

Član 99.

(Pravna snaga odluke Arbitražnog vijeća)

Odluka Arbitražnog vijeća ima pravnu snagu i dejstvo ovog kolektivnog ugovora.

IX - ŠTRAJK

Član 100.

(Neprovođenje štrajka)

Za vrijeme važenja ovog kolektivnog ugovora i njegove primjene, Sindikat neće organizovati štrajk radi pitanja koja su ovim kolektivnim ugovorom uređena i koja se provode.

Član 101.

(Pravo na štrajk)

- (1) U svrhu zaštite i ostvarenja prava koja se ne provode Sindikat ima pravo pozvati svoje članstvo i druge državne službenike i namještenike na štrajk.
- (2) Štrajk se organizira i provodi u skladu sa Zakonom o štrajku.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 102.

(Primjena Kolektivnog ugovora i rješavanje sporova)

- (1) Odredbe Kolektivnog ugovora primjenjuju se u organima državne službe Kantona Sarajevo.

- (2) Ovaj kolektivni ugovor je obavezujući za strane koje su ga potpisale, kao i za strane koje mu naknadno pristupe.
- (3) Za sporove u vezi sa primjenom ovog kolektivnog ugovora koji nisu riješeni arbitražom, nadležan je sud u Sarajevu.

Član 103.

(Primjena odredbi člana 59. Kolektivnog ugovora)

- (1) Odredbe člana 59. ovog Kolektivnog ugovora neće se primjenjivati u 2021. godini, zbog nedostajuci sredstava u Budžetu Kantona Sarajevo za 2021. godinu, usljed pandemije izazvane koronavirusom.
- (2) Nakon šest mjeseci od dana potpisivanja ovog Kolektivnog ugovora, pregovarački timovi Vlade Kantona Sarajevo i Sindikata imaju obavezu održavanja sastanka u vezi primjene odredbi člana 59. ovog Kolektivnog ugovora.

Član 104.

(Tumačenje odredaba Kolektivnog ugovora)

- (1) Za tumačenje odredaba i praćenje primjene ovog Kolektivnog ugovora, ugovorne strane će na dan potpisivanja Kolektivnog ugovora sporazumno imenovati Komisiju za tumačenje ovog Kolektivnog ugovora, koja je sastavljena od po dva predstavnika ugovornih strana.
- (2) Komisija za tumačenje ovog Kolektivnog ugovora obavlja sljedeće poslove:
- daje tumačenje odredaba ovog Kolektivnog ugovora;
 - prati izvršavanje i izvještava obje strane o provedbi i kršenju ovog Kolektivnog ugovora i
 - pokreće inicijativu za izmjene i dopune ovog Kolektivnog ugovora.
- (3) Na zahtjev jedne od ugovornih strana, komisija iz stava (1) ovog člana, obavezna je dati tumačenje odredaba ovog Kolektivnog ugovora u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.
- (4) Naknadu za rad u Komisiji za tumačenje ovog Kolektivnog ugovora članovima Komisije obezbjeđuje organ državne službe, putem Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo.
- (5) Komisija za tumačenje ovog Kolektivnog ugovora je obavezna da Vladi Kantona Sarajevo svakih šest mjeseci dostavlja informaciju o svom radu.
- (6) Naknada iz stava (4) ovog člana se isplaćuje u roku od 30 dana od dana podnošenja informacije o radu iz stava (5) ovog člana na osnovu koje Ministar donosi rješenje o isplati i visini isplate naknade za rad Komisije.
- (7) Visina naknade iz stava (4) ovog člana se utvrđuje na osnovu trenutno važećeg rješenja, uredbе, odluke ili zaključka Vlade kojim se uređuje visina naknade za rad u komisijama i tijelima koje imenuje Vlada ili rukovodilac organa uprave.
- (8) Tumačenja Komisije za tumačenje ovog Kolektivnog ugovora imaju pravnu snagu i učinak ovog Kolektivnog ugovora.
- (9) Tumačenja Komisije za tumačenje ovog Kolektivnog ugovora se ovjeravaju potpisima članova Komisije za tumačenje ovog Kolektivnog ugovora.
- (10) Komisija za tumačenje ovog Kolektivnog ugovora donosi poslovnik o radu.
- (11) Komisijom po sistemu rotacije svakih šest mjeseci predsjedavaju jedan od dva predstavnika Sindikata, odnosno Vlade, koji sazivaju sjednice Komisije i istom rukovode.
- (12) Tumačenja ovog Kolektivnog ugovora se dostavljaju podnosiocu zahtjeva, Ministarstvu i Sindikatu.

- (13) Obaveza Ministarstva je da tumačenja ovog Kolektivnog ugovora objavljuju u "Službenim novinama Kantona Sarajevo" i službenoj internet stranici Ministarstva, a obaveza Sindikata je da tumačenje ovog Kolektivnog ugovora objavljuju na službenoj stranici Sindikata.

Član 105.

(Nadzor nad primjenom Kolektivnog ugovora)

- (1) Nadzor nad primjenom ovog Kolektivnog ugovora obavlja kantonalni inspektor rada i lica koja za to imaju pravo i obavezu u skladu sa zakonom.
- (2) Državni službenik, namještenik, Sindikat i poslodavac mogu zahtijevati od inspektora rada provođenje inspekcijiskog nadzora.

Član 106.

(Period važenja Kolektivnog ugovora)

- (1) Kolektivni ugovor zaključuje se na period od 12 mjeseci.
- (2) Ukoliko se ovaj Kolektivni ugovor ne produži do njegovog isteka, primjenjivaće se 90 (devedeset) dana nakon isteka roka na koji je zaključen.

Član 107.

(Zaključeni Kolektivni ugovor)

- (1) Kolektivni ugovor smatra se zaključenim kad ga potpišu ovlašteni predstavnici ugovornih strana.
- (2) Primjena Kolektivnog ugovora obavezna je za strane koje su ga potpisale, kao i za strane koje mu naknadno pristupe.

Član 108.

(Izmjene, dopune i produženje Kolektivnog ugovora)

- (1) Inicijativu za izmjene i dopune, odnosno, produženje primjene Kolektivnog ugovora, mogu dati potpisnici ovog ugovora.
- (2) Strana kojoj je podnesena inicijativa iz stava (1) ovog člana mora se pismeno očitovati o istoj u roku od 45 dana od dana prijema inicijative.
- (3) Inicijativa za produženje primjene ovog ugovora ne može se podnijeti u posljednjih 30 dana važenja ovog kolektivnog ugovora.

Član 109.

(Ostvarivanje prava iz Kolektivnog ugovora)

- Državni službenici i namještenici iz člana 80. ovog kolektivnog ugovora mogu pred nadležnim sudom zahtijevati zaštitu prava iz Kolektivnog ugovora.

Član 110.

(Rok za usklađivanje akata)

- (1) Nadležni organi, odnosno, rukovodioci organa državne službe dužni su uskladiti svoje akte koji se odnose na radne odnose, plaće i druge naknade sa odredbama ovog ugovora u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog kolektivnog ugovora.
- (2) Rukovodioci organa državne službe dužni su uskladiti svoje akte iz oblasti zaštite na radu u roku od tri mjeseca od donošenja federalnih provedbenih propisa koji se odnose na zaštitu na radu.
- (3) Do usklađivanja akata iz stava (2) ovog člana primjenjuju se odredbe člana 47. i 59. tačka d) ovog kolektivnog ugovora.
- (4) Usklađivanje ovog kolektivnog ugovora sa propisima o zaštiti na radu vršiće se nakon sticanja uslova za implementaciju, a najkasnije u roku od jedne godine od stupanja na snagu Zakona o zaštiti na radu.

Član 111.

- Ovaj Kolektivni ugovor kada se zaključi, dostavlja se kantonalnom ministarstvu nadležnom za rad, u skladu sa Zakonom o radu.

Član 112.

Ovaj Kolektivni ugovor je potpisan u sedam istovjetnih primjeraka od kojih svaka ugovorna strana zadržava po dva, a jedan primjerak Vlada Kantona Sarajevo dostavlja nadležnom Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo, Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo i "Službenim novinama Kantona Sarajevo" na objavu.

Član 113.

(Stupanje na snagu i objavljivanje Kolektivnog ugovora)

- (1) Ovaj Kolektivni ugovor stupa na snagu danom potpisivanja, a objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo" u roku od osam dana od potpisivanja.
- (2) Troškove objavljivanja Kolektivnog ugovora snosi Vlada Kantona Sarajevo.

Broj SIN-021-A/21
01. aprila 2021. godine
Sarajevo

Broj 02-01-45-15184/21
01. aprila 2021. godine
Sarajevo

Za Vladu Kantona Sarajevo
Premijer Kantona Sarajevo
Edin Forto, s. r.

Za Samostalni sindikat
državnih službenika i
namještenika
Kantona Sarajevo
Predsjednik sindikata
Elvis Zornić, s. r.